

A space-themed background featuring a large, detailed view of the Moon on the left side, showing its craters and surface texture. In the upper right, a smaller view of the Earth is visible, showing green continents and blue oceans. The background is a dark, star-filled space with a subtle nebula or star cluster in the lower right.

Боривој Рашуо

НЕДОГЛЕД

Боривој Раћуо
НЕДОГЛЕД

Боривој Рашуо
НЕДОГЛЕД

Издавачи

Досије студио
Завод за уџбенике

За издаваче

Мирко Милићевић
Милољуб Албијанић

Уредник

Душан Мрђеновић

БОРИВОЈ РАШУО

НЕДОГЛЕД

Београд, 2010.

Стидим се, дакле, њостојим!

ЗАГЛЕДАНОСТ

БИЛОСТ

Билост света још живи у мени
Свако рођен као предак био
Непознатом најрадије стреми
Толко јаче што је јаче крио.

Живот никад не стаје на пола
Кад застане увек је целина
Уздах први носилац је бола
Смрт животу увек осовина.

Окретање знак је да се врти
Чак и оно што у месту стоји
Живот ништа ако није смрти
Мало онај ко се од ње боји.

ЉУБАВИ

Све што младост не успе да појми
Зрело доба схвата са лакоћом
Само оно што искуство дојми
Носи живот његовом пуноћом.

Љубав није ако не разара
Спокој који у нама постоји
Само љубљен моћан и да ствара
Покрет позна онај ко настоји.

Нема среће ако патња брани
Да се други осети из цела
Љубав кадра сита да нахрани
И расцвета потпуно увела.

ЉУБАВ II

Волети је не знати за себе
Одузети снагу уму своме
Не марити остале потребе
Осетити у себи поломе.

Осећање када мисао пречи
Да разазна живот до детаља
Љубав моћа од свега да лечи
Од просјака начинити краља.

Љубав оно што се не да рећи
Занемели најстрасније љуби
Нико није успео претећи
Са бојишта нико где не губи.

ЉУБАВ III

Све што није у нама остало
Тешко може љубављу се звати
Само оно што се није знало
Повод бива да се трајно пати.

Без светлости тама не постоји
Патња мера великој љубави
Кад други се у нама удвоји
Тад се ватра ни откуда јави.

Бол је мера свеколике среће
Нико није себе надмашио
Сова мудра у сутон полеће
Срећа оном ко се заљубио.

ЉУБАВ IV

Љубав само ако на даљину
Кадра и без моћног разлога
Када собом искаже силину
Онда ако без видног повода.

Све на нечем што само постаде
Увек прети да се лако гаси
Љубав оно што нама остаде
Када дођу накнадни уздаси.

Када се љубав у нама разлиста
Ново светло кад обасја тмину
Она само што из нас заблиста
Празнећ онда кад ствара пунину.

ЉУБАВ V

Љубав оно што нам изненада
И у трену немереном дође
Љубав израз непојамног склада
Она траје чак и када прође.

Тешко оном кога заобиђе
Коме никад биће не походи
Патник дуже на кога не сиђе
Ком се она никад не догоди.

Запретана када се објави
Мења све што до тада бива
Љубав јача само од љубави
Она мера свему што се снива.

НЕДОГЛЕД

Никада нисам више знао
А мање се него сад трудио
Свакоме сам од себе све дао
При том ником нисам нудио.

Све што познах у погледу стаје
Недоглед је једино имање
Ко нестаје у вечности траје
Довољно и толико знање.

Крајња мера дата у почетку
Залуд жеља да се дуже буде
Оно прво видно на послетку
Све остало саму су заблуде.

ПРАСЛИКА

Празна прича пуни се без мере
Одсјај неба у душу се сели
Тешко оном ко живи без вере
И ко Бога од себе одели.

Једност Неба наша је залога
Да се живот из смрти порађа
Само онај ко препозна Бога
Њему смрт од живота слађа.

Земља мало место за човека
Бескрај мера која му приличи
Није човек од једнога века
Самим тиме што на Бога личи.

ПОРЕДАК

Ако човек на почетку стане
И у месту да се само врти
Узалуд ће потрошити дане
И умреће пре од своје смрти.

Смелост дата човеку од Неба
Изазов је мера за човека
Нико нема колико му треба
Све се смести у оквире века.

Свако своју куђељу испреда
Нико није себе надмашио
Смрт је основ животног реда
Ко не гађа већ је промашио.

УОЧАВАЊЕ

Чији поглед из Космоса иде
Види себе у небеском лику
Од светлости начас обневиде
Таму ишту да уоче слику.

Без разлике вид нема силину
Светлост сама ка слепилу води
Свако позна своју постојбину
Свето место у којем се роди.

Без тог знака лако се залута
Залуд Сунце ако ноћи није
Нико није без властита пута
Тајну Небо за Небљане крије.

НАУМ

Пропаст гледам на све стране
Зрачка светла нема ниоткуда
Дал ће икад зора да нам сване
Не чинимо ништа чекајући чуда.

Кад се разум на час јави
Сви будале јуре да га бију
Глупост сани саму себе слави
Паметни се увек брижни крију.

Нема снаге да се јави
Из дубина српског бића
Да приђемо старој слави
Сетимо се древних Немањића.

Лутање је основ пута
Није срећа у обиљу
Само онај који лута
Своме увек стигне циљу.

Није лако све то знати
А не моћи ништа томе
Није излаз да се пати
Не помоћи роду своме.

СЕЉЕЊЕ

Корак ближе када се примакнем
Многу снагу препознам у себи
Оно тамно у себи истакнем
Хрлим бићем као новој потреби.

Величина увек из далека
Мању меру у оку оставља
Из близине кад се чује јека
Плач рођења у нама се јавља.

Крик на крају што из нас искочи
Круг затвара на тренутак само
Чим се вечност пресели у очи
Прогледамо и за оно тамо.

ОДВАЈАЊЕ

Нема среће када нема туге
Тек заједно целина постају
Што је једна ако нема друге
Једа другој пуни смисо дају.

Живот није кад није из цела
половичност увек ускраћење
Све под небом плод Божијег дела
Које чека своје васкрсење.

Васкрсење основна утеха
Свему што се своме крају ближи
Живот није кад није без греха
Човек увек од Бога је нижи.

БОГ

Бог је мера свему што постоји
Он је основ и право почело
Све што јесте са Њим се удвоји
Космос цели Божије је дело.

Нема ничег што је Њему изван
Потпуност је Њему особина
Небо чува свеколики план
Свет је овај Божија вештина.

Овај захват израз је немоћи
Да се сила од Неба прихвати
За никога нема ни помоћи
Ко не може речено да схвати.

ПРЕПРЕКА

Разум пречи да се срећа има
Мишљење је предворје несреће
Тугу позна ко ишта поима
Ко мислима мисао обрће.

Празна глава живота је пуна
Биће није ако из два дела
Када њега раздире побуна
Раскош Света даје се из цела.

Оквир који у нама постоји
Спољну меру креира у нама
Само онај ко се себе боји
Срећом може несрећу да слама.

ОДРЕЂЕЊЕ

Трачак светла што у мени пламти
Сећање је на све што се збило
Само онај ко уме да памти
Кадар знати и оно не било.

Меру свету други одредио
Сопство увек другом захваљује
Срећан онај ко себе следио
Сан се собом на крају рукује.

Чему срећа кад патња не боли
Савршенство дато из целине
Ко не позна не може да воли
Светло јако само из тамнине.

ВРХУНАЦ

Тежња крају и када се зна
Да коначност ништи овој облик
Миче живот од свакога зла
Враћа биће у почетни лик.

Све што мање све га више има
Остатак је мера за суштину
Човек кадар да себе поима
Да препозна сопствену дубину.

Врхунац се у сопству изгуби
Све до тога као да и није
Љубећ Бога човек себе љуби
Толко више колико раније.

НЕМИНОВНО

Тешко оном ко од краја бежи
Ко одгађа давно догођено
Ко за себе од другог бележи
И не гради одвећ саграђено.

Сусрет који свакоме предстоји
Кад домишљен лакше се подноси
Није ништа ко се од тог боји
Ко инати ком се не пркоси.

Прелаз благи из ништа у нешто
За свакога суштину представља
Свемогући то уреди вешто
Друго ништа он нам не оставља.

ПРИЗНАЊЕ

Ко се није себе уплашио
Он и не зна шта страх собом носи
Ко се није на се надносио
Он се лако са собом поноси.

Тамно место у сваком човеку
Сенчи слику што се споља види
За другога представља препреку
Самом себи основ да се стиди.

Бобра коју сам са собом води
За човека није битка мала
Није лако одолет слободи
Бранити се од сопствених зала.

РАЗМЕРА

Човек ниска у великом низу
Зрно жита у хлебној погачи
Колико даље толико и близу
Са прекидом све се изопачи.

Размер који између два стоји
Праву меру свему одређује
Ко прибраја увек се заброји
Поразом се некад побеђује.

Није оно што на поглед личи
Тајна себе увек дубље крије
Што не може опстати у причи
Само песмом тајну разоткрије.

ПРИКЛАЊАЊЕ

Све на крају када крај и буде
У лепоти увек окончава
Само краји узбуњене нуде
Ко да није ако не свршава.

Лепота је изазов велики
За свакога ко циљу похита
Свако себе угледа у слици
Само тада он себе прихвата.

Нико није себе премашио
У сопственост своју заронио
Нит је себе ико утешио
Ко се није Богу приклонио.

УНАКРСТ

Дубок захват рађа осветљење
Таме која преплављује сопство
Цео живот само је трпљење
И за вечност цена увек ропство.

Нема тога који није хтео
Више бити од оног што јесте
Свако које узалуд се пео
И живео промашаје честе.

Залуд суза када плача нема
Осмех туга ако без радости
Будан бива само који дрема
У горчини увек има сласти.

ОСТАТАК

Мисао је стремљење ка небу
Што се изнад ока дању плави
Вера значи још већу потребу
Да Бог себе за Космос објави.

Ништа није без некога знака
Који собом нови смисао даје
Све што вредно изнад је облака
Небо светло што бескрајно траје.

Доњи разлог у првоне ствара
Све што седи из нечег постало
Благо оном ко се разочара
Њему наде за живот остало.

ПРАВИЛО

Када успем до свог дна да сађем
И сагледам разлог постојања
На том прагу не могу да нађем
Први основ потоњег трајања.

Узвишеност патњу освежава
Нови акорд додаје на скали
Немар духа бићу отежава
И узима све што су нам дали.

Бог је мера што на Небу стоји
Потврђена тек када се види
Само онај ко се себе боји
Неће имат чега да се стиди.

НЕСНОСНО

Страшни облак са Неба ми прети
Оку не да да препозна снагу
Што је има душа која лети
Из вечности ка сопственом трагу.

Замршеност што у току бива
Нејасноће лако се казују
Смрт је место где живот улива
Нестајање којем се радују.

Несносно је пристати на крај
У коме се почетак отвара
Тамом смрти не сазнати сјај
Која вечност из ничега ствара.

БОЕМ

Нећу да живим овај живот шема
Што у мени ствара бол и немир
Хоћу да живим живот боема
да својим бићем освојим свемир.

Шта ће ми живот у крутој стази
У којој почетак означава крај
Нас ово време ионако гази
И нико од нас неће наћи рај.

Зато и живим овај живот клети
По вољи срца и разума свог
Нико од нас неће постат свети
Још мања је шанса да постне Бог.

НАВИКАВАЊЕ

Када нешто из себе изађе
Па постане мера немерена
Оно себе у себи пронађе
Себе себи вечно поверена.

Разлог који изван себе даје
Меру другом успут изговара
Све што вечно закратко траје
Моћно себе из ничег да ствара.

Ноћ над нама звезде одсликава
Када тама оне себе слуте
Смрт на живот вечно навикава
Јасне слике на прелазу муте.

ПРОСТРАНСТВО

АПСУРД

Вртлог који време одређује
Прошлост спаја са билошћу давном
Поражени себе побеђује
У поразу препозна се славном.

Нема мере без оне Божије
Свака друга дужи или крати
Правомерје увек најстрожије
Благо оном ко на време схвати.

Апсурд никад није без разлога
Нема краја ко почетак свему
Тешко оном ко траје без Бога
И ко иде а не стиже њему.

ВЕЧНОСТ

Звезда која засветли у ноћи
Таму светла занавек открива
Назначено да ће нужно проћи
Оно што се на махове збива.

Вечност која себе препознаје
Кад пролазност губи се у тами
Привремени понајвише даје
Да не буду у трајној осами.

Прасак нови увек стари скрије
На почетку крај када се каже
Биће оно што још било није
Вечност у се пролазности слаже.

НЕБИЛОСТ

Кад погледам Небу у висину
Више видим него на близину
Ум је моћан кратит раздаљину
И продрети у тамну дубину.

Празан поглед душу затамљује
Недогледом свако се заноси
Празнина нас увек омамљује
Ништавило надмоћно прикоси.

Све што јесте за толико бива
Небилост је снага без оквира
Недоглед у себе прикрива
Снагу смрти и вечнога мира.

ПРЕЧИЦЕ

Ништа лепше не може постати
Кад се мисао у осећај ствара
Ко осећа тај тек може знати
Човек мера Божијега дара.

Пречице су најдужи путеви
Сигурнији што околo води
Најстрашнији они су планови
Који за зло моћни су поводи.

Бол у нама срећу запретава
Живот није ако не заболи
Срећа у сну несрећа када јави
Мржња живи тамо где се воли.

НЕИЗОСТАВНО

Ко зауми да тајну открије
Светлост тамна очи му засени
Свако жртва Небеске стихије
Даровано на крају заплени.

Тајна чува биће од сазнања
Што моћ даје преко неке мере
Ноћ нестаје када светлост дања
У оквире смести разлог вере.

У самоћи сигурност се диже
Где је масе ту памети нема
Ко год жури он касније стиже
Ма шта била његова опрема.

НУЖНО

Где почетак ту и краја има
Вечност себе у смрти потврди
Дар је увек саздан у делима
Мало вреди ко друкчије суди.

Без умора ни живота није
Умирање претходи рођењу
У небо се изједна улије
Све по нужди никада по хтењу.

Кад на конач имало помисим
Страшну меру у себи препознам
Сред памети измаха полудим
Сву истину у моменту дознам.

ОСАМА

У самости ко не види спаса
Ком самоћа извор среће није
Никад неће домоћи се гласа
Да га чује од свега радије.

У жагору ко најбоље чује
Тешко да ће снагом деловати
Ко најмање он највише даје
Нарочито кад ком има дати.

Лако бити ако се не тражи
Пуна снага бића да оживи
Лако бити када се у лажи
Место тебе други увек криви.

ИЗДАЉБЕГ

У злу света месту добра нема
Тешко светлом поништити таму
Само онај ко се креће према
Неће живет ту судбинску драму.

Горак укус у несрећи стоји
Храбар онај ко на време стане
Памет учи да се човек боји
Да га немоћ и разум одбране.

Лако оном који издалека
На близину сопствену погледа
Из вечности мери трене века
Носи собом разложности следа.

СПРАВЉАЊЕ

Пусти сати дане нове праве
Тешко оном ко без себе траје
Ништа теже од губитка славе
И несносне и безумне граје.

Услов свему испред је постављен
Ништа није а да већ не било
Свако за се најбоље направљен
У другоме најгоре се свило.

Самољубље прети да надмаши
Жељу пуну за било шта друго
Ко год гађа она и промаши
Промашаји не трају задуго.

ЧИСТОСТ

Светло које тама обасјава
Јаче сија у таквом саставу
Ко узима тај уме да дава
Вечно криви понекад у праву.

Чиста мера никог не занима
Досада је друго име смрти
Срећан онај ко дајући прима
Ко не мора крити своје прти.

Крај се свему на почетку знаде
Ништа није без неког разлога
Срећан кадар да препозна јаде
Крупна дела из малог повода.

ГРЕШНИК

Када се љубав искаже до краја
Цело биће у осећај пређе
Осети се тама усред сјаја
Величина и тежина међе.

Ништа није ко бол узвишено
Лакоћа се лако у лакоме губи
Изгубљено бива пронађено
Грешан моћан потпуно да љуби.

Тек када време од почетка прође
Раздаљина појачава срећу
Ко кад крене на крају и дође
Грех младости опростити нећу.

САВРШЕНСТВО

Права мера нама се казује
Часом који нестанку предстоји
Светло извор који нас дарује
Тама моћна једно да удвоји.

Једност никад из једнога дата
Сваршенство из мноштва израња
Минут мање од једнога сата
Дрво сабир корења и грања.

Природа је друго име Богу
Хармонија извире из Неба
Много чиним оним што не могу
Нарочито када то не треба.

САМОСТ

Када живот из себе изађе
На видело дана измами суштину
Оно намах похита да нађе
Биће којим испуни празнину.

Осамљеност човеков је корак
Само ако сам човек то и јесте
Сусрет сваки и мед чини горак
Најчешће се хоће оно што се не сме.

Остати на само сред страшне гомиле
Заштитити себе од напада другог
Увезати нити што су се сломиле
Залого је често постојања дугог.

ОНО

Љубав оно што се другом даје
Непрестана тежња да се друго има
Ко год љуби никад се не каје
Само заљубљени дајући узима.

ЖИГ

Предност мисли мисаони знају
Осећање нуди шути увид
Немислећи много дуго трају
Живот њима од суштине привид.

Крајња мера свеколиког сопства
Слику своју налази у свему
Тешко оном ко мисли без ропства
Ко не сазна упитности трему.

Ко сигуран када несигурно
Њему тешко представити бригу
Све што вредно оно је и бурно
Садржано у небеском жигу.

НОВРАТАК

Ничега се толико не бојим
Колико мисли доспеле до краја
Оног места у коме се удвојим
Обневидим од пунога сјаја.

Свака срећа као туга живи
Бол у себи сазнање прикрива
Частан само ко себе окриви
Ком се живот у истину слива.

Јаук који задњи тразај јави
Звук је далек у страшној близини
Ништа себе не прави у слави
Живот оно што би у истини.

ТЕЖЊА

Тежња увек немиру претходи
Благи одсјај таму боље скрива
Смрт приличи сваком ко се роди
Притока се у Реку улива.

Само онај ко уме да жуди
И коме се у месту не стоји
Ничему се на свету не чуди
Нит од чега има да се боји.

Усред бола радост смешна бива
Туга знаде ум да нам разбуди
Ко и будан не уме да снива
За спавањем никада не жуди.

НАДГЛАВЉЕ

Бол у души мишљењу претходи
Све му равно ко живи од јада
Мишљење нас до Неба доводи
Ко на земљи вечито пострада.

Чему живот ако је пустиња
Духом ако није оплемењен
Нема звезда ако нема трања
Слободан је од јада избављен.

Горак укус у устима траје
Ако речи не погоде мету
Крупна глава бисер мисли даје
Немишљење увек носи штету.

УЗАЈАМНО

Страх и нада узајамно расту
Из корена давно засађеног
Срећа личи на иглу у пласту
Трунка светла никад пронађеног.

Муку чини оно што предстоји
Лаковеран у том види срећу
Смера свако ко се новог боји
Ко у месту а целину крећу.

Све што било у нама постоји
Сенку своју на сутра протеже
Свако једно увек се удвоји
Духом светим потом се увече.

НИЗАЊЕ

Занос нови у старом настаје
Ново време старога се стиди
Само оно што до века траје
Свевидно је и увек се види.

Наше време прошлост будућег
Будућност смо некима другима
Само ко се домогне могућег
Он остаје да живи у свима.

Јадан свако ко не нађе меру
Свему што је за живот велико
Ко у сумњи проналази веру
Тај на лудост одавно је свико.

СУШТИНА

Што је испред као да и није
Без онога што њему претходи
У целини суштина се крије
Обухватност истини доводи.

Кратак исказ постиже дубину
Такав моћан да најдуже траје
Лаж најчешће потисне истину
Живот памти само промашаје.

Светлост никад без таме не сија
Лице увек наличје искаже
Само оно што ником не прија
На крај пута постаје најдраже.

ВИДОКРУГ

Мисао се свака из невоље рађа
Срећа мисли пречи да настане
Промашује онај ко погађа
Нове старим прибројава ране.

Хук у глави музика из муке
Тежак акорд из дубине стиже
Само онај ко разазна звуке
Смрти бива утолико ближе.

Густи облак пречи сунцу пролаз
До озеблог на ледини створа
Нико неће наћи нови излаз
Ако себи не нађе отвора.

ИСКОН

Највећи сам ми је да одсањам
У сну да се живот употпуни
Да не морам ничему да клањам
Осим твојој Творче величини.

Сан животу што срце лепоти
Њиме важно на видело доспе
Бескрилати не може да лети
Неопрезни и скупљено распе.

Пуст је живот када је без сана
Кад у њему нема надумнога
Сном се лечи и натежа рана
Која прати сваког рођенога.

ГЛАВА

Тачка што се изнад мене сјаји
Небо краси са новим погледом
Мера свему смештена у глави
Свемир себе одредио редом.

Пуни одсјај када се пројави
Тама бива тиме надмашена
Све што јесте тек у глави
Истина је Небом одређена.

Лаж претходи свакој истини
Када истина сама и без гласа
Живот живот ако у висини
Небо место свеколиког спаса.

ПОТКОПАВАЊЕ

Када тама крене светло да затвара
Тешко да се икад оно опет јави
Сумња прва илузије ствара
Живот себе у смрти објави.

Доњи камен када се измакне
Грађевина стоји по навици
Живот мртав кад се смисо макне
Кад се нађе на својој ивици.

Поткопано изгуби чврстину
Ма колико никада не била
Свако тражи своју постојибину
Која га је давно напустила.

ПРАЗНИНА

Простор који на размеђу стоји
Увек празан да не би нестао
Само онај што се Бога боји
Сигурно је од Њега постао.

Нема среће ако без остатка
Мери снагу сопственог наума
Само срећа ако и кад кратка
Продужење извор је траума.

Боље штети него само моћи
Хтење мера великих прегнућа
Празан онај ко сред мркле ноћи
Не осећа моћ нових сванућа.

ЈАСНОЋА

Мутни исказ нико не разуме
Јасноћа се тешко замућује
Истина је сабир више суме
Зна је онај који наслућује.

Слутња увек порађа јасноћу
Без које је тешко сагледати
Смер света његову густоћу
Осећати а ништа не знати.

Површност с никад не покаже
Као снага разумљеног света
Тешко оном који себе лаже
Ком истина најстрашнија сета.

ЗАПОЧИЊАЊЕ

Пре него се нова зора јави
Ноћ се мора увек испунити
Живот себе у смрти наставља
Нестајање услов је за бити.

Ко не почне тешко да ће моћи
Крају своме сагледати краје
Дани себе стварају у ноћи
Морал живи кад се грешник каје.

Нема светала које не потамни
Нити таме да светла не буде
Све се збило на високој равни
Богу блиској далекој за људе.

РАЗЛОГ

Исход себе у разлогу крије
Ништа није без њега постало
Што пре хоће то бива касније
Ко све хоће нема баш нимало.

Светлост тами боју ојачава
У опреци истина се рађа
Све што јесте оно окончава
Од живота смрт је увек млађа.

Тешко оном који не разуме
Да се живот по смрти огледа
Кога радост потпуно обузме
Тај несрећу никад не сагледа.

УПРКОС

Прошлост себе у новоме тражи
Ништа није само једном било
Сличан сличног неизмерно снажи
Како би се у јединство слило.

Тешко оном који без ослонца
Небом ходи а по земљи лети
Само који наслоњен на Творца
Нечастивом он није на мети.

Горак укус чак и мед оставља
Ако нема светлости у нама
Тама горчи што и пчела ствара
Пусти живот свакоме обмана.

ПОСЕБСТВО

Ко у другом проналази себе
Никад неће домашити циља
У којем се налазе победе
Које носи осећај обиља.

Други ако у нама пребива
Знак да се особеност празни
Само оно што се вечно скрива
Показује колико смо разни.

Мера света на Небу пребива
Свако себе огледа у њему
Небо место у које се слива
Он је мера ничему и свему.

ПРАПОЧЕЛО

Несрећа је припрема за оно
Што се збива када човек неће
Она увек размахано звоно
Које јавља увирање среће.

У почетку све се лакше чини
Одмицање праву меру даје
Живот исто што су и причини
Бог замало никада не хаје.

Крупна мера тек њему приличи
Сразмера је суштина постања
Само оно што на Творца личи
Њему тежи у Њега урања.

ОБНЕВИДЕЛОСТ

ПОГЛЕД

Крајња мера свеколиког ока
Што у мени сад несносно пламти
Чедност мами до новог порока
Љубав оно што се вечно памти.

Радост коју причињаваш мени
Нова мера у старом оквиру
Љубав оно што у моћној сени
Што се збива у несносном миру.

Она види што у оку има
Није лако лепо превидети
Само оно што нам се отима
Ми желимо себи приграбити.

САМООПЛАКИВАЊЕ

Прасак светла што очи засени
Нову меру свету испостави
Тама оно што душу измами
Да се нежна у невреме јави.

Ко наиван постане икада
Неће моћи муку заобићи
Безтемељан одређен да страда
Он суштину не уме достићи.

Лаким гласом јаче се говори
Кад тишина једино се чује
Ко галами тај уши затвори
Жалећ другог себе оплакује.

СТРАДАЊЕ

Ноћас сам страшан сан уснио
У народној маси био сам сам
Тешку сам рану себи отворио
Небудног убио ме срам.

Страдање које се нама десило
Нико други није још искусио
Живот је више него се уснило
Сан се тихо у живот прелио.

Да смо у нечем другом први
У свету суровом тако издвојени
Да нам нису пролили толико крви
Били бисмо више уважени.

Жртва са коца и из јаме запомаже
Висина и дубина мера су смакнућа
Као жртви живети је драже
Него бити херој крвавог прегнућа.

Немерљиво је српско страдање
Довољно је страшно и када се мањи
Оно је веће што нам је тише јадање
Крвљу нашом крвник се брани.

НЕМОГУЋЕ

Први разлог у себи садржи
Све наредне што потом уследе
Суштина се стани у небеској сржи
Изван тога друго мало вреди.

Небо увек отвара беспуће
Тамо стазе за ходање није
Ум доспева где је немогуће
Срце тражи што му је радије.

Повратак је основ за кретање
У недоглед у нова видела
Небо место за вечна срастања
Оно кућа непролазних дела.

НЕПОЗВАНИ

Све је мање када се догоди
Од онога како замишљено
Мисао нас ка висини води
Догоди се оно што задано.

Меру свету постојање прави
Машта кадра границу да миче
У сну није што јесте на јави
Снови моћни да на себе личе.

Покушаји који свет мењају
У разлици себе успоставе
Журећ никуд вечно чекају
Непозвани а први се јаве.

НЕСПОРНО

Страх од смрти живот умањује
Пуни живот са смрћу се рађа
Нико несме да се обмањује
Ма колико лаж била му слађа.

Ко у смрти налази утеху
Правим путем он се усмерио
Ни кораком он није у греху
Ко сумњао он се уверио.

Ноћ је део потамљеног дана
Земља парче бескрајног Космоса
Живот пустош ако нема сана
Са сновима он пун је раскоша.

БРИГА

Светло које наједном засветли
Сени очи све до обневида
Посвечоди што смо некад били
Када било у нас мало стида.

Тама срећа скривеног обзора
Ко не види тај лако постоји
Стид на месту животнога јаза
Чисти образ моћан да их споји.

У почетку све лако изгледа
Крај је место пуног искушења
Небо чека час сопственог следа
Празнина је место испуњења.

КРАЈ

Ако живот није вечан
Продужит` га није вредно
Зато крај нек буде свечан
Несме човек свршит бедно.

СТИД

Стид је мера пуног постојања
Разум пречи да се све разуме
Нема мира где нема кајања
Бог препрека за зле науме.

ЗНАТИЖЕЉА

Случај који без ралога бива
Снагу неба у себи садржи
Ум је кадар истину да скрива
Мржња хрли до Космичке сржи

Светлост која из таме избија
Никад нећи другог обасјати
Тама кадра светло да убија
Светло само кад га тама прати.

Нико није доспео до краја
Ко се мрака нија нагледао
Вид нестаје када усред сјаја
Несрећан је ко се понадао.

ДРУГИ

Када срећа о болу се пева
У несрећи ништа се не ствара
Гром удара када муња сева
Светлост основ икаквога дара.

У невољи ко покуша нешто
Што се дотад опробало није
Маколико радило се вешто
Несрећа ће из њега излије.

Дубок уздах пречи да се каже
Оно што је од општег начела
Друго увек најрадије траже
Реч која би истину привела.

УЗАЛУД

Како је тешко схватити зашто
Тежимо да сутра што пре дође
Одувек знам да сам машто`
Да јуче никада не прође.

Узалуд човек тежи ка свему
Смрт је мера одувек задата
Све што јесте сконча у ничему
Живот сабир бола и разврата.

Нико није досегао меру
На којој се нестајање брише
Смрти ближи оживљава веру
Колко јаче утолико више.

ИЗЈЕДНА

Како је лако нестати оном
Ко ни постати није знао
Тај није ни спозано слом
Ма одакле он сам пао.

Ретки су часи када тренутак
Одмењује снагу вечнога у нама
Колико пута пожелих кутак
У којем живот смрт прелама.

Самоћа кадра да подстиче
Оно што се у буци не може
Човек се лако Небу примиче
Ралике се у Космосу сложе.

СКРЕТАЊЕ

Сунце свету исто што и глава телу
Одсјај који мисао ми ствара
Од црнога ствара боју белу
Основа је првобитног жара.

Тешко оном који не разазна
Сву дубину сопственога бића
Њему живот олупина празна
Траје залуд без каква покрића.

На тренутак макар се пронаћи
У свемиру у којем се лута
Нико није могао се снаћи
Ако није скренуо са пута.

НИЗАЊЕ

Тамна мрља што из мене сија
Никад неће сасвим пресахнути
Од светлости она ми милија
Тмина моћна мрвог надахнути.

Лако оном који не уочи
Снагу духа властитога сопства
Њему прави последњи су часи
Тело њему оквир ропства.

Слобода се из невољеи диже
Ко год срећан без слободе траје
Несрећа се на несрећу ниже
Срећан само онај ко нестаје.

ЗЈАП

Бол који сам као дечак схватио
Даљим током само се јачао
Нема тога што нисам платио
Нити јаме у коју нисам пао.

Разлику сам рано уочио
Посебност је кад сличности нема
Живот давно у смрт преточио
Рођењем се гроб човеку спрема.

Све између попуни празнину
У души нам као свемир зјапи
Није лако схватити запремину
Воде које нико се не напи.

СТАЈАЊЕ

Ко на срећу сувише рачуна
У несрећи слабо се сналази
Веровање постојању круна
И кад мало у довољној снази.

Изван себе ко тражи ослонац
Само ако на Бога наиђе
Он ће лако заобићи мамац
Да пењањем у дубину сиђе.

Није лако не бити а бити
У остатку пронаћи суштину
Показано заувек прикрити
Не маћи се досећи висину.

АПСОЛУТНО

Тешко ми је и да замислим
Да бих могао нешто друго бити
Чим помислим одмах и зажалим
У шта бих се могао претворити.

Бити друго од оног што јеси
Није само грех Творцу усмерен
На разне начине живе греси
Од зла човек увек је покорен.

Не признати истину истине
Олако се препустити лажи
Нестати одједном од силине
Божјег гласа што заувек важи.

НЕДОВОЉНО

Како се само мало зна
О оном што чини суштину
Зашто је добра мање од зла
Зашто лаж надјача истину.

И ово слово које сада пишем
Као да је морало из мене изићи
Стварам онако као да дишем
Са надом да ћу до Бога стићи.

Не усуђујем се да идем даље
Од места на коме све постоји
Из Космоса сигнал ми шаље
Онај који ничег се не боји.

ОСЕН

Меру свету нико не премери
Космос носи тајну свеколику
Највише је смештено у вери
Човек Космос у људском облику.

Човек ако рађа се са небом
Глава свемир у малом облику
Дух је тежња за новом потребом
Која живи у својему пралику.

Узајамност потврда разлике
Ништа није из двапута дато
Дух је веза за разне облике
Разрешење кад није задато.

САГЛАСЈЕ

Када бих знао оно што не знам
И имао све оно што немам
Немање бих могао да дам
Учио бих све оно што знам.

Ко се одважи да сазна
Што постоји у непостојању
Срешће на том путу чуда разна
Остаће вечно на чекању.

Ко не зна докле сме да иде
Набоље је да се са места не миче
Нека живи све своје привиде
Моћи незнања оду нека сриче.

УНИВЕРЗУМ

Некада је довољан и један знак
Да би се појмила читавост
Како нас не би прекрио мрак
Да биће не постане себе билост.

Када се само сетим свега
Што је било а више га нема
Суновратим се због тога тега
Шта ми се то ненадано спрема.

Чему јуриш када нема краја
Универзум у себе све сажима
Крајности свега у једно спаја
Тамо где се не мери данима.

ЈЕКА

Још у мени снажно одзвања
Глас који никада нисам чуо
Често се сетим оних стања
И звукова које нечује уво.

Снага којом се биће тресе
При помисли о близом крају
Трзај који нас тада понесе
У Космос ка вечном завичају.

Када се време и безвреме такну
Када се једно у друго прелије
Највише нас себи примакну
Тад сазна и онај који не чује.

НЕБРОЈИВО

Кружењем пропаст отпочиње
Ко без правца никуда не иде
Вредан пажње који се упиње
Месту с ког се све ситнице виде.

Без памети нема места страху
Она основ свакоме бојању
Све велико створено у маху
Кад замашно измиче бројању.

Стајање је врхунац напора
На страшном месту кад се стоји
Покрет када пут моћног понора
Кога храбар једино се боји.

СЕЋАЊЕ

Радије се сећам оног што је срећа
Него што желим ужасе да памтим
Нико нема снаге да на своја плећа
Напрти и оно што неће да схвати.

Разум је препрека сваком усхићењу
Неумитни одблесак свему што је тама
Све што се десило било је у хтењу
Ко што слика стоји у оквиру рама.

Ништа није било без великог жара
Нити се је ико мишљу усрећио
Свако важно дело настало из дара
У коме се само на тренутак скрио.

Бол претходи новоме сазнању
Мера бива често за све што велико
Брзо ходи научен чекању
Кога воли свако и не воли нико.

ПОИМАЊЕ

О како је тешко појмити дубину
Својим оком сагледати краје
Ликом својим постићи дубину
Даривати оном који вечно даје.

Крај је страна новог почетка
Мала лука новог таласања
Провалија опомена јетка
Почетак је новог лутања.

Губи онај ко увек добива
Узрок себе у разлогу крије
Бол у оку тек сузу улива
Све што јесте као да и није.

Тешка рана тежом се излечи
Блага нарав тврд карактер даје
Сваком ходу нешто се испречи
Ход је потпун кад не позна краје.

ОСЕЋАЈ

Сваки детаљ у целини живи
Изван тога преостаје мало
Само прави знају да су криви
Због онога што на ум им пало.

СТРПЉЕЊЕ

Када се распон у живот претвори
И средиште мера крају буде
Тек ће тада ватра да сагори
Из дубине ископане руде.

Крајности су основа почетка
Нови живот старога облика
Осен пуни испруженог крака
Јасан објав промуклога крика.

Мртви дани животу претходе
Живот живи од часа постања
Сви се људи у коначном своде
На спој журбе и вечног чекања.

ОСЛОБАЂАЊЕ

Разум пречи свако настојање
Да се љубав у љубав претвори
Мисао је основ за кајање
Воли онај ко мало говори.

Дани себе у ноћи претачу
Светло увек ко тама заврши
Смех претходи новом плачу
И најтврђе олако се крши.

Нема ничег што се не угаси
Пламен живи док има љубави
Најстрашнији први су уздаси
Омеђени у слуђеној глави.

ПОВРАТАК

Ако се икада у животу моме
Вратим на место са кога сам кренуо
Нећу се померати баш никоме
Макар у истом трену свенуо.

Живот је покушај упркос
Свему што се у њему збива
Смрт је последњи откос
Који у себи васкрс скрива.

Говор је нагомилани звук
Који из немира избија
Ђутање није увек нејасни мук
Њиме се само тишина разбија.

Место са кога сам некада кренуо
Сада је плац где се туђи барјак вије
Питам се да ли је корен увенуо
Што тамо сеже из земље Србије.

ЧУЂЕЊЕ

Не могу да се чуду не чудим
Какво је све то што видим
Никако бар да полудим
Кад већ не могу да се стидим.

Човек ако имало нормалан
Тешко може све то издржати
Свако ко је бар мало моралан
Неможе опстати мора пропадати.

Без трунке жала многи у себи
Зло чине немајући шта друго
Тешко је одолети тој потреби
Можда за кратко никад за дуго.

ΠΟΓΟΒΟΡ

ВРЕМЕ ЖИВЉЕЊА
– ИСКУШЕЊА СВЕДОЧЕЊА
(Белешке о збирци песама
***Недоїлед* Боривоја Рашуа)**

„Долазећи из једне културе недовољно познате ви сте приморани да знате више од других.“

Мирча Елијаге

Треба узети за озбиљно чињеницу да је *Недоїлед* осма збирка песама Боривоја Рашуа, поготову ако знамо – оно што ће и мање пажљив читалац овог немалог песничког опуса схватити – да Рашуо пише само онда када има шта да каже и да објављује само онда када збирка песама постане компактна целина – грађевина која саму себе сведочи. Можда праве разлоге овакве песничке посвећености треба тражити у особеном односу према времену и искушењима историјске и националне ветрометине, у којима песник налази полазне тачке одакле дух креће у авантуру којој не види крај али зна да је његова тежња нешто велико, недоршени и контрадикторни сценарио живота и онога што му следује у *невиделу* – са друге стране појмовне мапе, у крилу Божјем. Отуда попутбина тог пута није бревијар стварносних слика, симбола и искустава већ аморофно и често контрадикторно настојање, на чијим основама израстају најбоље песме ове збирке; тежња да се усклади „друштвено биће“ и оно „дубоко биће“, у специфичним односима језичког домишљања и поетичке закономерности песме.

Недоїлед одређује место (или стање?) које поглед не може да досегне и које се само може домислити и имагинацијом учинити стварним али тиме се не

отвара простор апроксимацијама, напротив. Запис о нечему што око не може довидети не остварује увек значење *невидела-недоіледа*, зато што само интимни поетски запис домишљава и постаје слика у времену без знакова. Слика коју може испунити само стрепња, стид (на коме песник инсистира као на немоћи етичког утицаја) и поетско знање песме и познања света. Отуда пут до *недоіледа* није пут до „обећане земље“ већ пут успостављања духовних суштина, јер одлазак је увек по мало умирање – митизирање. Прелазак из времена живљења у време сведочења, пут од искуства до концепта, од чињенице до мита, од не фикције до литературе... Неминовно је да је онда песничка доследност последица духовне напетости и сталног преиспитивања искушења живљења у светлу наслеђа, како на духовној тако и на историографској равни али пре свега на равни језичких нијансирања и семантичких домишљања, која језички аспект памћења и трајања дижу на ниво метафизичке спознаје и симбола.

Али који год аспект ове поезије именујемо као квалитативно исходиште нећемо успети у потпуности да означимо тематске оквире ове поезије или, бар у већини песама, те оквире нећемо моћи да именујемо искључиво појмовним језиком књижевне теорије и тумачења – једна од основних вредности Рашуове поезије јесте управо у прожимању националне и књижевне баштине, резигнантних запитаности и песничке разиграности. Јер Боривој Рашуо је песник атмосфере, али не оне која је само визуелно обликована него је пре свега мелодијска и мисаона. Таква атмосфера неминовно резултира поетском медитативношћу, с обзиром да је песничка намера проистекла из животног искуства, која имплицира сталну проверу смисла и драматичности пређеног пута – трагедије прошлог и тамних валера будућег времена. Скептично и виталистичко осећање света јасно структурира

доминантну етичку компоненту песама, која није последица исфорсираног тематског опредељења (веома честа појава у савременој српској поезији патриотске али и мултикултуралне провенијенције) већ поетског, језичког и смисаоног усмерења до кога се долази стваралачким трагалаштвом и инспиративном и сугестивном симболиком.

Занимљиво је напоменути и глобалну схему песме и стваралачке поступке у грађењу стиха. Неколико нити – тематских, психолошких и мистичних – крећу се напореда, местимично се преплићу кидају и наново успостављају у светлу нових значења и симбола. Рашуо често не инсистира на ономе што је у језику необично непредвидљиво и изненадно. Он од једноставних релација у стиховима стилизацијом гради атмосферу, психологију и разнолике асоцијације. На тај начин се сугеришу значења која нису само мелодијска или синтаксичка сагласја али нису ни окренута само језичком експерименту, песник комбинује различите теме смењујући их и једну другој супротстављајући; некад изненадно, по логици ритма и низања песничких слика; повремено непредвидивим резovima; а некад по психолошкој уверљивости и животној логици. Аналогно томе и у псеми се служи различитим поступцима од саркастичних контрастних стихова до национално-апологетских сентенциозности. Песник одлично, у изграђеном осећању за „психологију језика“, показује познавање језика у свој његовој комплексности.

И мада је непосредност утицаја етичке запитаности битно утицала на профил и склад *Негоїлеа* – уневши интензивну скепсу али и наду и веру – најбитнији квалитети почивају у складним сагласјима језика, симбола и метафора. Посебно је занимљива композиција збирке у односу на расположења и емпатију која је детерминише у најкарактеристичнијим

песмама и поглављима. Из драматичних сазнања и силуета осликаних у магновењу, из дубоких унутрашњих пејзажа и из целокупног искуства, како се примичемо крају, поново се успоставља осећање надмоћи верујућег човека над свим недаћама.

Читалац из ове књиге неће понети готове, огољене и априористичке тезе намењене стварању апаратних мисли и слика. Пре свега биће подстакнут да поезију и културу посматра у њиховој сложености, динамичној измењивости и вишезначности у интелектуалној авантури којом га песник води.

Петар В. Арбушина

БИОГРАФИЈА

Боривој Рашуо рођен је 10. октобра 1957. у Жагровићу код Книна. Након завршене опште гимназије у Книну уписао се на Факултет политичких наука у Београду.

Факултет политичких наука, смер друштвено-политички, завршио је 1982. Магистрирао је на истом Факултету. За време основних студија, 1981. године двоструки је добитник Октобарске награде града Београда за истраживање из области политикологије.

У Републици Српској Крајини у два мандата (1991-1995.) обавља функцију министра у Влади Републике Српске Крајине, у првом мандату 1991. министра спољних послова а у другом 1994. министра информисања.

Објављивао је стручне радове у политиколошким, социолошким и књижевним часописима (Политиколошке студије, Социологија, Филозофске свеске, Нова српска политичка мисао, Књижевне новине, Јавност, НИИ, Политика ...).

До сада је објавио: **Чему више Југославија** (политиколошка студија, Београд 1996.), Уредник је Зборника радова **Република Српска Крајина** (Београд 1997.), и песничке збирке: **Исходиште** (1998.), **Уточиште** (2000.), **Прибежиште** (2002.), **Сновиђење** (2004.), **Провиђење** (2006.) **Антологи(ја)** (2007.) **Искушење** (2008).

Није добитник ни једне књижевне награде.

Члан је Удружења књижевника Србије.

Ожењен је. Живи и ствара у Београду.

САДРЖАЈ

ЗАГЛЕДАНОСТ

БИЛОСТ.....	9
ЉУБАВ I.....	10
ЉУБАВ II.....	11
Љубав III.....	12
ЉУБАВ IV.....	13
ЉУБАВ V.....	14
НЕДОГЛЕД.....	15
ПРАСЛИКА.....	16
ПОРЕДАК.....	17
УОЧАВАЊЕ.....	18
НАУМ.....	19
СЕЉЕЊЕ.....	20
ОДВАЈАЊЕ.....	21
БОГ.....	22
ПРЕПРЕКА.....	23
ОДРЕЂЕЊЕ.....	24
ВРХУНАЦ.....	25
НЕМИНОВНО.....	26
ПРИЗНАЊЕ.....	27
РАЗМЕРА.....	28
ПРИКЛАЊАЊЕ.....	29
УНАКРСТ.....	30
ОСТАТАК.....	31
ПРАВИЛО.....	32
НЕСНОСНО.....	33
БОЕМ.....	34
НАВИКАВАЊЕ.....	35

ПРОСТРАНСТВО

АПСУРД	39
ВЕЧНОСТ	40
НЕБИЛОСТ	41
ПРЕЧИЦЕ	42
НЕИЗОСТАВНО	43
НУЖНО	44
ОСАМА	45
ИЗДАЉЕГ	46
СПРАВЉАЊЕ	47
ЧИСТОСТ	48
ГРЕШНИК	49
САВРШЕНСТВО	50
САМОСТ	51
ОНО	52
ЖИГ	53
НОВРАТАК	54
ТЕЖЊА	55
НАДГЛАВЉЕ	56
УЗАЈАМНО	57
НИЗАЊЕ	58
СУШТИНА	59
ВИДОКРУГ	60
ИСКОН	61
ГЛАВА	62
ПОТКОПАВАЊЕ	63
ПРАЗНИНА	64
ЈАСНОЋА	65
ЗАПОЧИЊАЊЕ	66
РАЗЛОГ	67
УПРКОС	68
ПОСЕБСТВО	69
ПРАПОЧЕЛО	70

ОБНЕВИДЕЛОСТ

ПОГЛЕД	73
САМООПЛАКИВАЊЕ	74
СТРАДАЊЕ	75
НЕМОГУЋЕ	76
НЕПОЗВАНИ	77
НЕСПОРНО	78
БРИГА	79
КРАЈ	80
СТИД	81
ЗНАТИЖЕЉА	82
ДРУГИ	83
УЗАЛУД	84
ИЗЈЕДНА	85
СКРЕТАЊЕ	86
НИЗАЊЕ	87
ЗЈАП	88
СТАЈАЊЕ	89
АПСОЛУТНО	90
НЕДОВОЉНО	91
ОСЕН	92
САГЛАСЈЕ	93
УНИВЕРЗУМ	94
ЈЕКА	95
НЕБРОЈИВО	96
СЕЋАЊЕ	97
ПОИМАЊЕ	98
ОСЕЋАЈ	99
СТРПЉЕЊЕ	100
ОСЛОБАЂАЊЕ	101
ПОВРАТАК	102
ЧУЂЕЊЕ	103

ПОГОВОР

ВРЕМЕ ЖИВЉЕЊА– ИСКУШЕЊА СВЕДОЧЕЊА

(Белешке о збирци песама

Недоілед Боривоја Рашуа) 107

БИОГРАФИЈА..... 111

Боривој Рашуо
НЕДОГЛЕД

ISBN 978-86-6047-035-7

Тираж
500

Штампа
Досије студио, Београд

© 2010, Боривој Рашуо